

Tomra Holding O-
Konsolideeritud majandusaasta aruanne 2017

Tomra Holding O-
KONSOLIDEERITUD MAJ ANDUSAASTA ARUANNE 2017

Äriühingu nimi	Tomra Holding O-Ü
Asukohajärgne register	Eesti Vabariigi äriregister
Registrikood	12875732
Kande kuupäev	07.07.2015
Aadress	Sõpruse pst 151, 13417, Tallinn, Eesti
Telefon	+372 668 4236
E-post	tomra@tomra.com
Kodulehekülg	www.tomra.com
Aruandeperiood	1. jaanuar 2017 - 31. detsember 2017
Juhatuses esimees	Eero Nõgene
Peategevusala	64201 - Valdusfirmade tegevus
Audiitor	KPMG Baltics O-Ü

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	4
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	6
Konsolideeritud koondkasumiaruanne.....	6
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	7
Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	8
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	9
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	10
1. Kontserni andmed.....	10
2. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise alused	10
3. Riskijuhtimine ja peamiste riskide kirjeldus	22
4. Kontserni struktuur ja kontsernis toimunud muutused	25
5. Märgitud	25
6. Kaubad, toore, materjalid ja teenused.....	25
7. Muud tegevuskulud.....	26
8. Tõukukulud	26
9. Tulumaks	27
10. Kasutusrent.....	27
11. Immateriaalne põhivara	28
12. Materiaalne põhivara	29
13. Varud	29
14. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.....	30
15. Raha ja raha ekvivalendid	30
16. Osakapital.....	30
17. Saadud laenud.....	31
18. Vplad tarnijatele ja muud vplad	31
19. Tehingud seotud osapooltega	32
20. Bilansipõhised sündmused.....	33
EMAETTEVÕTTE KONSOLIDEERIMATA FINANTSARUANDED.....	33
Konsolideerimata finantsseisundi aruanne	33
Konsolideerimata koondkasumiaruanne.....	34
Konsolideerimata rahavoogude aruanne.....	34
Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne.....	35

TEGEVUSARUANNE

Põhitegevus

Tomra Holding O- on Eesti Vabariigis registreeritud valdusettevõtte, omades 2017. aastal 100% osalusi ühinguks Tomra Service O- ja Tomra Systems UAB. Kõik nimetatud osalused on soetatud 2015. aastal.

Tomra Holding O- kontserni põhitegevus on taaraautomaatide ~~mak~~, rent ja hooldus ning taaravastuvõtu korraldamise teenused.

Majandustulemused

Tomra Holding O- konsolideeritud tulu oli 2017. aastal 11 643 440 eurot ja puhaskasum 1 204 669 eurot (2016: vastavalt 11 330 022 eurot ja 906 888 eurot).

Juhatus ja juhatuse liikme tasud

Tomra Holding O- juhatusse kuulub üks liige: Eero Nõgene.

Tomra Holding O- kontsernis arvestati 2017. aasta jooksul juhatuse liikme tasu 89 840 eurot, millelt sotsiaalmaks moodustab 29 429 eurot (2016: vastavalt 88 080 eurot ja 28 848 eurot).

Töötajad

2017. aastal oli Tomra Holding O- keskmine töötajate arv 115 (2016: 102), kelle summaarne töötasu 2017. aasta kohta oli 1 496 405 eurot, millelt sotsiaalmaks moodustab 477 910 eurot (2016: vastavalt 1 286 112 eurot ja 436 791 eurot).

Nõukogu ja nõukogu liikmete tasud

2017. ja 2016. aasta jooksul Tomra Holding O- nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

Olulised sündmused

2015. a viimases kvartalis omandas Tomra Holding O- 100% osalused ühinguks Tomra Baltic O- , Tomra Service O- ja Tomra Systems UAB.

2015. a lõpus sõlmis Tomra Holding O- ~~ta~~arettevõtte Tomra Service O- ~~h~~inemislepingu Tomra Holding O- teise ~~ta~~arettevõtte Tomra Baltic O- -ga. - hinemise bilansipäev ehk aeg, millest alates Tomra Baltic O- tehingud loeti tehtuks Tomra Service O- arvel, oli 01.01.2016. Tomra Service O- klientidele, töötajatele ja kreditoridele antud liitumisega olulisi muudatusi ei kaasnud. - hinemine jõustus selle kandmisega üriregistrisse 2016. aasta veebruaris.

Olulised suhtarvud

		2017	2016
Lahialalise vplgnevuse kattekordaja	Kõibevara / lahialalised kohustised	0,83	0,93
Määgikõibe puhasrentaablus	Puhaskasum / määgikõibe	0,10	0,08
Omakapitali puhasrentaablus (RoE)	Puhaskasum / omakapital	0,23	0,18
Koguvara rentaablus (RoA)	Puhaskasum / varad kokku	0,04	0,03
Vplakordaja	Kohustised / varad kokku	0,83	0,85

	31.12.2017	31.12.2016
Varad	30 996 927	32 909 684
Omakapital	5 291 118	5 077 533
	2017	2016
Määgitulu	11 643 440	11 330 022
Puhaskasum	1 204 669	906 888

Tallinnas, 16.05.2018

Eero Nõgene

Juhatuses liige

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Kaupade müük	5	730 801	1 830 368
Teenuste osutamine	5	10 912 639	9 499 654
Tulu		11 643 440	11 330 022
Muu sissetulu		30 424	0
Kaubad, toore, materjalid ja teenused	6	-2 413 247	-2 564 438
Muud tegevuskulud	7	-758 708	-1 075 428
Tööpukulud	8	-1 987 919	-1 722 903
Amortisatsioonikulu	11, 12	-3 777 814	-3 035 397
Muud kulud		-169 550	-334 611
rikasum		2 566 626	2 597 245
Intressitulud		69	0
Intressikulud	17	-1 158 146	-1 136 220
Muu finantstulu/kulu		-44 706	53
Kasum enne tulumaksu		1 363 843	1 461 078
Ettevõtte tulumaksukulu	9	-159 174	-554 190
Puhaskasum		1 204 669	906 888
Puhaskasumi osa, mis kuulub: emaettevõtte omanikele		1 204 669	906 888
Koondkasum kokku		1 204 669	906 888
Koondkasumi osa, mis kuulub: emaettevõtte omanikele		1 204 669	906 888

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

Seisuga

	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	12	23 008 712	24 568 019
Immateriaalne põhivara	11	2 546 482	2 547 211
Edasilaskunud tulumaksuvara	9	58 699	67 590
Põhivara kokku		25 613 893	27 182 820
Käibevara			
Varud	13	1 462 578	1 335 922
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	14	1 881 163	2 556 823
Ettemaksed		131 259	101 201
Raha ja raha ekvivalendid	15	1 908 034	1 732 918
Käibevara kokku		5 383 034	5 726 864
VARAD KOKKU		30 996 927	32 909 684
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED			
OMAKAPITAL			
Osakapital	16	10 000	10 000
- lekurss		4 175 250	4 175 250
Jäotamata kasum		-98 801	-14 605
Aruandeaasta kasum		1 204 669	906 888
OMAKAPITAL KOKKU		5 291 118	5 077 533
KOHUSTUSED			
Pikaajalised kohustised			
Saadud laenud	17	19 073 471	21 465 686
Eraldised		56 759	81 959
Võlad tarnijatele ja muud võlad	18	141 019	125 835
Pikaajalised kohustised kokku		19 271 249	21 673 480
Lühiajalised kohustised			
Võlad tarnijatele ja muud võlad	18	3 581 685	2 481 246
Saadud laenud	17	2 722 964	3 500 387
Saadud ettemaksud		6 192	0
Viitvõlad		123 719	177 038
Lühiajalised kohustised kokku		6 434 560	6 158 671
KOHUSTISED KOKKU		25 705 809	27 832 151
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED KOKKU		30 996 927	32 909 684

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Rahavood $\pm$ ritegevusest			
Puhaskasum		1 204 669	906 888
Korrigeerimine mitterahaliste kirjetega:			
Põhivarade kulum	11, 12	3 777 814	3 035 397
Perioodi tulumaksukulu	9	159 174	554 190
Kasum põhivara määgist		-11 168	0
Intressikulud		1 151 749	1 136 220
Muud finantstulud/kulud		44 636	-53
Eraldiste moodustamine ja muud korrigeerimised		-124 641	-81 959
Käibekapitali muutused:			
ritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	14	600 897	600 665
ritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	18	1 095 567	-7 590 570
Muutused varudes	13	-126 656	-759 424
Rahavood $\pm$ ritegevusest kokku		7 772 041	-2 198 646
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus		-456 958	-4 869 123
Kasum põhivara määgist		18 042	0
Antud laenu tagasimaksed		0	4 312
Laekunud intressid		69	0
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-438 847	-4 864 811
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	19	0	8 000 000
Saadud laenu tagasimaksed	19	-3 875 000	0
Makstud dividendid		-892 283	-1 145 244
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed		-950 611	-686 148
Makstud intressid		-1 169 545	-148 283
Makstud kasutusrent		-67 678	0
Makstud ettevõtte tulumaks		-202 961	-382 065
Muud võljamaksed finantseerimistegevusest		0	-23 016
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		-7 158 078	5 615 244
Kokku rahavood		175 116	-1 448 213
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	15	1 732 918	3 181 131
Raha ja raha ekvivalentide muutus		175 116	-1 448 213
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	15	1 908 034	1 732 918

Lisad on käesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Lisa	Osakapital	- lekurss	J aotamata kasum	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2016		10 000	4 175 250	1 229 228	5 414 478
Aruandeaasta puhaskasum		0	0	906 888	906 888
Koondkasum kokku		0	0	906 888	906 888
Muud muutused		0	0	-98 589	-98 589
Dividendid		0	0	-1 145 244	-1 145 244
Seisuga 31. detsember 2016	16	10 000	4 175 250	892 283	5 077 533
Korrektuur		0	0	-98 801 ¹	-98 801 ¹
Seisuga 1. jaanuar 2017		10 000	4 175 250	793 482	4 978 732
Aruandeaasta puhaskasum		0	0	1 204 669	1 204 669
Koondkasum kokku		0	0	1 204 669	1 204 669
Dividendid		0	0	-892 283	-892 283
Seisuga 31. detsember 2017	16	10 000	4 175 250	1 105 868	5 291 118

¹ Vt lisa 2.2

Lisad on kättesolevate finantsaruannete lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

1. Kontserni andmed

Tomra Holding O- (edaspidi Kontsern` ja Emaettevõtte`) on Eesti Vabariigis registreeritud osaühing. Emaettevõtte registreeriti 07.07.2015. Emaettevõtte registrijärgne asukoht on Sõpruse pst 151, 13417 Tallinn, Eesti.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta. Aruanded koosnevad emaettevõtte ja tema tütarettevõtete andmetest (emaettevõtte koos tütarettevõtetega edaspidi Kontsern`). Kontserni põhitegevusala on taarakutlustehnika rent, haldamine ja hooldus suunatuna ärikliendile. Kontserni majandusaasta algab kalendriaasta 1. jaanuaril ning lõppeb sama kalendriaasta 31. detsembril.

2. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

2.1. Vastavuse kinnitus

Tomra Holding O- 2017. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne (edaspidi raamatupidamise aastaaruanne) on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (EL) poolt. Finantsaruanded kuni 2015. aasta 31. detsembril lõppenud majandusaastani on kontsern koostanud vastavalt kohalikule heale raamatupidamistavale (Eesti hea raamatupidamistava). Alates 2016. aastast on kontserni majandusaasta finantsaruanded koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud EL-i poolt.

Raamatupidamise aastaaruanne on juhatuse poolt allkirjastatud 16.05.2018. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heakskiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride äädkoosolekul.

Hindamisalused

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse meetodist. Arvestuspõhimõtteid on kohaldatud järjepidevalt kõikidele aruandes märgitud perioodidele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti. Kontserni aruanded on koostatud lähtudes tegevuse jätkuvuse printsiibist.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni arvestus- ja esitusvaluutaks on euro (EUR). Kõik aruandes esitatud summad on ümardatud lähima täiseuroni, kui ei ole öeldud teisiti.

Jätkukonna hinnangud ja otsused

Euroopa Liidu poolt vastu võetud IFRS-iga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute andmist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid, kajastatud varasid ja kohustisi ning tulusid ja kulusid. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt äe. Raamatupidamislike hinnangute äe vaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil ja kõikidel tulevastel perioodidel, mida muutused mõjutavad.

Valdkondadeks, milles juhtkonna otsustel ja hinnangutel on oluline mõju raamatupidamisaruandele ja majandustulemustele, on firmavõltsuse hindamine (vt lisa 2.4 ja 11) ja materiaalse põhivara kasulik eluiga (vt lisa 2.4).

2.2. Vigade korrigeerimine

Korrektuur summas 98 801 eurot on eelmiste perioodide ebatäpsuste korrigeerimine, mille tekkeperioodi ei ole võimalik tuvastada mõistliku aja ja pingutusega.

	31.12.2016	Muutus	31.12.2016
Jäotamata kasum	892 283	-98 801	793 482
Võlad tarnijatele ja muud võlad	2 481 246	50 847	2 532 193
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	2 556 823	-47 954	2 508 869

2.3. Konsolideerimise alused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab emaettevõtte ja selle tütarettevõtete finantsaruandeid seisuga 31. detsember 2017. Kontsern kontrollib investeerimisobjekti, kui ta on avatud või tal on pigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjuvõimu kaudu, mis tal on investeerimisobjekti äe, seda kasumit mõjutada. Seega kontrollib kontsern investeerimisobjekti äksnes juhul, kui:

- Δ tal on mõjuvõim investeerimisobjekti äe (st pigused, mis võimaldavad tal juhtida investeerimisobjekti olulisi tegevusi);
- Δ ta on avatud või tal on pigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuvale kasumile;
- Δ ta saab kasutada oma mõjuvõimu investeerimisobjekti äe, et mõjutada oma kasumi suurust.

- ldiselt eeldatakse, et hõlpsustamusega kaasneb ka kontroll. Selle eelduse paikapidavuse kinnitamiseks ja juhul, kui kontsernile ei kuulu investeerimisobjektis hõlpsustamuse või muu sellega võrdsustatav pigus, peab kontsern hindama, kas ta kontrollib konkreetset investeerimisobjekti, võttes arvesse kõik olulisi fakte ja asjaolusid, nagu näiteks:

- Δ lepinguline kokkulepe/lepingulised kokkulepped investeerimisobjekti teiste osanikega,
- Δ muudest lepingulistest kokkulepetest tulenevad pigused,
- Δ kontserni hõlpsused ja potentsiaalsed hõlpsused.

Kontsern hindab uuesti, kas ta kontrollib investeerimisobjekti, kui faktidest ja asjaoludest ilmneb, et äks või mitu kolmest kontrollielemendist on muutunud. Tütarettevõtte konsolideerimine algab kuupäevast, mil kontsern saavutab kontrolli, ja lõpeb siis, kui kontsern kaotab kontrolli tütarettevõtte äe. Kõiki tütarettevõtete poolt aasta jooksul omandatud või maaud varasid, kohustisi, tulusid ja kulusid kajastatakse kontserni konsolideeritud finantsaruannetes alates kontrolli saavutamise kuupäevast kuni kuupäevani, mil kontsern kontrolli tütarettevõtte äe kaotab.

Kasum või kahjum ning muu koondkasumi iga komponent omistatakse kontserni emaettevõtte omanikele ja vähemusosalusele isegi juhul, kui selle tulemuseks on vähemusosaluse negatiivne saldo.

Vajadusel korrigeeritakse tütarettevõtete aruandeid nii, et neis rakendatavad arvestuspõhimõtted oleks kontserni arvestuspõhimõtetele kooskõlas. Kõik kontsernisiseseid varad ja kohustised, omakapital, tulud, kulud ja rahavood, mis on seotud kontserni majandusüksuste vaheliste tehingutega, elimineeritakse konsolideerimisel täielikult.

Tütarettevõtte osaluse muutust, millega ei kaasne kontrolli kaotamine, kajastatakse omakapitalitehinguna. Kui kontsern kaotab kontrolli tütarettevõtte äe, siis ta:

- Δ lüpetab tataritevPtte varade (sh firmavääruse) ja kohustiste kajastamise;
- Δ lüpetab vähemusosaluse bilansilise maksumuse kajastamise;
- Δ lüpetab omakapitali all kajastatud kumulatiivsete kursivahede kajastamise;
- Δ kajastab saadud tasu piglases väärtuses;
- Δ kajastab allesjäänud investeeringu piglases väärtuses;
- Δ kajastab positiivse või negatiivse vahe kasumis või kahjumis;
- Δ reklassifitseerib emaettevõtte osa varem muu koondkasumi all kajastatud komponentidest ämber vastavalt vajadusele kas kasumiks, kahjumiks või jaotamata kasumiks, nagu oleks tulnud seda teha siis, kui kontsern oleks sellega seotud vara või kohustise kohe võrrandanud.

Kui pole kirjas teisiti, on emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannete (toodud konsolideeritud aruande lisades) koostamisel rakendatud kontserniga samu arvestuspõhimõtteid, vältimata arvatud tataritevõtetesse tehtavate investeeringute puhul, mida kajastatakse emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes soetusmaksumuses (arvates maha võimaliku kahjumi vara väärtuse langusest).

Kontserni aks tataritevõtetest asub välismaal, kuid tataritevõtte arvestusvaluuta on emaettevõtte esitusvaluutaga ning seega pole valuutade vahetavajadus vajalik.

2.4. Olulisemad arvestuspõhimõtted

Allpool on toodud olulisemad arvestuspõhimõtted, mida kontsern oma finantsaruannete koostamisel rakendab:

a) riigihendused ja firmaväärus

Kontsern kasutab riigihenduste kajastamisel ostumeetodit. Omandatud osaluse soetusmaksumuseks loetakse omandamisel makstava tasu (s.o omandamise eesmärgil antava vara, võetud kohustise ja omandaja poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide) piglast väärtust.

Omandatud netovara piglase väärtuse moodustavad omandatud kontserni varade, kohustiste ja tingimuslike kohustiste piglased väärtused, millest on maha arvatud vähemusosalusele kuuluv osa netovara piglasest väärtusest.

Soetusmaksumuse jagamiseks omandatud varade, kohustiste ja tingimuslike kohustiste piglastele väärtustele koostatakse ostuanalüüs. Firmaväärus on positiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara piglase väärtuse vahel. Omandamise kuupäeval kajastab kontsern finantsseisundi aruandes firmavääruse selle soetusmaksumuses immateriaalse varana. Omandamisega seotud kulutused kantakse nende tekkimisel kuludesse ja kajastatakse tegevuskulude all.

b) Kõibe- ja põhivara ning laenu- ja pikaajalised kohustised

Kontsern kajastab oma finantsseisundi aruandes eraldi kõibe- ja põhivara ning laenu- ja pikaajalisi kohustisi. Vara loetakse kõibevaraks siis, kui vara:

- Δ loodetakse realiseerida või kavatsatakse maha või tarbida oma tavapärase äriotsuse jooksul,
- Δ hoitakse peamiselt kauplemise eesmärgil,
- Δ loodetakse realiseerida 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu või
- Δ on raha või raha ekvivalent, vältimata arvatud juhul, kui vara kasutamine vahetamiseks või kohustise katmiseks on piiratud vähemalt aruandeperioodile järgneva 12 kuu jooksul.

Kõik äärmajunud varad loetakse põhivaraks.

Kohustis loetakse laenuks siis, kui:

- Δ kohustis arveldatakse eeldatavasti oma tavapärase äriotsuse jooksul,
- Δ kohustist hoitakse peamiselt kauplemise eesmärgil,

- Δ kohustis kuulub arveldamisele 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu vpi
- Δ kontsernil ei ole tingimusteta pigust lõkata kohustise arveldamist edasi rohkem kui 12 kuud pärast aruandeperioodi lõppu.

Kõik ärajäänud kohustised loeb kontsern pikaajaliseks.

c) Üiglase väärtuse kindlaks määramine

Üiglase väärtus on hind, mis saadaks vara määgil vpi makstaks kohustise äandmisel mõttmiskoopõeval turuosaliste vahelises tavapõrased tehingus. Üiglase väärtuse mõptmine toimub eeldusel, et vara määgi vpi kohustise äandmise tehing toimub kas

- Δ vara vpi kohustise pphiturul vpi
- Δ pphituru puudumisel vara vpi kohustise jaoks soodsaimal turul.

Kõnealune pphi- vpi soodsaim turg peab olema kontserni jaoks ligipõsetav.

Vara vpi kohustise piglast väärtust hinnatakse eelduste pphjal, mida turuosalised vara vpi kohustise hinna määramisel kasutaksid, eeldades et turuosalised tegutsevad oma parimates majanduslikes huvides. Mittefinantsvara piglase väärtuse hindamisel võetakse arvesse turuosalise vpmet luua majanduslikke hõvesid, kasutades vara parimal viisil vpi määs selle teisele turuosalisele, kes kasutaks vara parimal viisil. Kontsern kasutab piglase väärtuse hindamisel meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata piglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jõgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejõgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud piglasesse väärtusesse vpi mille piglased väärtused on finantsaruannetes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt all toodud piglase väärtuse hierarhiale, mis pphineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline piglase väärtuse mõptmisele tervikuna:

- Δ Tase 1 ´ noteeritud (korrigeerimata) turuhinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele
- Δ Tase 2 ´ hindamistehnikad, mille puhul piglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid on otseselt vpi kaudselt jõgitavad
- Δ Tase 3 ´ hindamistehnikad, mille puhul piglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid ei ole jõgitavad

Kontsern hindab iga aruandeperioodi lõpul, kas varad ja kohustised, mis esinevad finantsaruannetes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel õmberklassifitseerimist (toetudes madalaimale sisendile, mis on oluline piglase väärtuse mõptmisele tervikuna).

Üiglase väärtuste avalikustamise lihtsustamiseks on kontsern klassifitseerinud varad ja kohustised vastavalt nende iseloomule, omadustele ja nendega kaasnevatele riskidele ning õaloodud piglase väärtuse hierarhia tasemetele.

d) Finantsvarad

Standardi IAS 39 "Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõptmine" alusel klassifitseeritakse kontserni finantsvarad jõrgmistesse kategooriatesse: piglases väärtuses muutustega lõbi kasumiaruande kajastavad finantsvarad, lunastustõhtajani hoitavad investeeringud, laenu ja nõuded ning määgivalmis finantsvarad. Finantsvarad võetakse algselt arvele piglases väärtuses, milleks on antud finantsvara eest makstud vpi saadud tasu piglane väärtus.

Üiglases väärtuses muutustega lõbi kasumiaruande kajastavad finantsvarad
Üiglases väärtuses muutustega lõbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade kategooriasse klassifitseeritakse kõik kauplemiseesmõrgil hoitavad finantsvarad. Finantsvara klassifitseeritakse kauplemiseesmõrgil hoitavaks, kui see soetatakse eesmõrgiga see lõhitulevikus edasi määs. Sellesse kategooriasse kuuluvad investeeringud aktsiatesse, mille puhul kontserni osalus jõõb alla 20%. Kauplemiseesmõrgil hoitavatest investeeringutest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse

kasumiaruandes. 2017. aasta 31. detsembril ei olnud kontsernil piglase väärtuse muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaid finantsvarasid.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud vpi määratavate maksetega mittetuletisinstrumentidest finantsvara, mis ei ole aktiivsel turul noteeritud. Nõuded võetakse algselt arvele nende eest makstud tasu piglases väärtuses. Pärast arvele võtmist kajastatakse laene ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, mis määratakse efektiivse intressimäära meetodil ja millest on arvatud maha väärtuse langus. Laenude ja nõuete eemaldamisel finantsseisundi aruandest vpi nende väärtuse langemisel kajastatakse nendega seotud kasumid ja kahjumid kasumiaruandes.

Lunastustõhtajani hoitavad investeeringud

Fikseeritud vpi määratavate maksetega mittetuletisinstrumentidest finantsvarad klassifitseeritakse lunastustõhtajani hoitavateks, kui kontsern kavatseb ja suudab hoida neid kuni lunastustõhtaja saabumiseni. Edaspidi kajastatakse lunastustõhtajani hoitavaid investeeringuid korrigeeritud soetusmaksumuses. Investeeringute eemaldamisel finantsseisundi aruandest vpi nende väärtuse langemisel kajastatakse nendega seotud kasumid ja kahjumid nii koondkasumiaruandes kui ka amortiseerimise kaudu. 2017. aasta 31. detsembri seisuga ei olnud kontsernil lunastustõhtajani hoitavaid varasid.

Määgivalmis finantsvarad

Määgivalmis finantsvara on mittetuletisinstrumentidest finantsvara, mis on kas määratud sellesse kategooriasse vpi ei ole klassifitseeritud ühegi teise eelmainitud kategooriasse. Pärast esmast kajastamist määgivalmis finantsvara piglases väärtuses; vastavad realiseerimata kasumid ja kahjumid (v.a kahjumid vara väärtuse langusest ning kasumid vpi kahjumid valuutakursi muutustest) kajastatakse muu koondkasumi all kuni investeeringu kajastamine lõpetatakse vpi tuvastatakse investeeringu väärtuse langus, misjärel kajastatakse seni muu koondkasumi all kajastatud kumulatiivsete kasumite vpi kahjumite summa koondkasumiaruandes. Kui määgivalmis finantsvara piglast väärtust pole vimalik usaldusväärselt määpsta, kajastatakse see soetusmaksumuses. 2017. aasta 31. detsembri seisuga ei olnud kontsernil määgivalmis finantsvara.

Finantsvarade väärtuse langus

Kontsern hindab igal aruandekuupäeval, kas on objektiivseid tõendeid selle kohta, et finantsvara vpi finantsvarade rahma väärtus on langenud. Väärtus loetakse langenuks, kui pärast vara esmast kajastamist on leidnud aset üks vpi mitu sündmust (kahjumit põhjustav sündmus), mis mõjutab (mõjutavad) finantsvara vpi finantsvarade rahma hinnangulisi tulevase rahavoogusid, mida saab usaldusväärselt prognoosida.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatava finantsvara puhul hindab kontsern esmalt väärtuse langust individuaalselt selliste finantsvarade puhul, mis on individuaalselt olulised, ja alles selliste finantsvarade puhul, mis ei ole individuaalselt olulised. Varasid, mille väärtuse vähenemist hinnatakse individuaalselt ja mille väärtuse langusest tulenevat kahjumit kajastatakse (vpi selle kajastamist jätkatakse), väärtuse vimaliku languse ahisesse hindamisse ei kaasata. Vara väärtuse langusest tuleneva kahjumi suurust määgivalmis finantsvara bilansilise väärtuse ja hinnanguliste tulevaste rahavoogude nädisväärtuse (jättes välja tulevased eeldatavad krediitkahjumid, mis ei ole veel tekkinud) vahena. Hinnanguliste tulevaste rahavoogude nädisväärtus diskonteeritakse finantsvara esialgse sisemise intressimäära alusel.

Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluse konto kaudu ja kahjum kajastatakse koondkasumiaruandes. Kui mõnel järgmisel aastal hinnanguline kahjum vara väärtuse langusest suureneb vpi väheneb sündmuse tõttu, mis toimub pärast väärtuse vähenemise kajastamist, suurendatakse vpi vähendatakse varem kajastatud kahjumit allahindluse konto korrigeerimise teel. Kui mahakantud summa hiljem siiski laekub, krediteeritakse saadud summa koondkasumiaruandes finantskulu all.

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvara (vpi selle osa vpi sarnaste finantsvarade rahma osa) kajastamine lõpetatakse, kui:

- Δ kaotatakse pigus antud varast tulenevatele rahavoogudele;

- Δ kontsernil sõilivad pigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ta on võtnud läbi tagatisega kokkuleppe kohustise tasuda saadud rahavood tšies mahus olulise viivitusega kolmandale isikule;
- Δ kontsern on võpbrandanud oma pigused varast tulenevatele rahavoogudele ning on kas (a) võpbrandanud kõik omandipigusega kaasnevad riskid ja haved või (b) ei ole kõiki riske ja havesid võpbrandanud, kuid ei ole neid ka sõilitanud, vaid on võpbrandanud kontrolli vara äe.

Kui kontsern on võpbrandanud oma pigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ei ole kõiki omandipigusega kaasnevaid riske ja havesid ei võpbrandanud ega ka sõilitanud ega võpbrandanud ka kontrolli vara äe, kajastatakse vara ulatuses, milles kontsern jätakuvalt varas osaleb. Jätakuvalt osalust, mille sisuks on võpbrandatud varale antud garantii, mõpdetakse kas vara algses bilansilises jätakmaksumuses või maksimumsummas, mida kontsern võib olla kohustatud tagasi maksma, olenevalt sellest, kumb on madalam.

e) Mägitulu kajastamine

Mägitulu kajastatakse ulatuses, milles on tpeoline, et kontsern saab majanduslikku kasu ja tulu suurust saab usaldusvõrselt mõppta, sõltumata makse laekumise tegelikust kuupäevast. Mägitulu kajastatakse saadud või saada oleva tasu piglases võrtuses, võttes arvesse lepingus määratud maksetingimusi ning arvates maha maksud ja lõivud. Tulu kajastamiseks peavad olema tšidetud ka jätgmised kriteeriumid:

Kaupade määk

Tulu kaupade mägist kajastatakse, kui kõik kauba omandipigusega seotud olulised riskid ja haved on lõinud äe ostjale, tavaliselt kauba kohale toimetamisel kliendile. Tulu kaupade mägist kajastatakse saadud või saada oleva tasu piglases võrtuses, arvates eelnevalt maha kõik tagastused, hinnavahendused, allahindlused ja mahust tulenevad hinnaalandid.

Teenuste osutamine

Teenuste osutamisega seotud mägitulu kajastatakse aruandeperioodil, mil teenust osutatakse.

Finantstulud ja -kulud

Finantstulude ja -kulude all kajastatakse kasum (kahjum) valuutakursside muutustest, intressitulud ja muud finantstulud ja -kulud, mis ei ole seotud tatar- ja sidusettevõtetega ning muude finantsinvesteeringutega.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsinstrumentide intressitulu kajastatakse sisemise intressimõõra meetodil. Sisemine intressimõõr on mõõr, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased maksed või laekumised finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja või vajaduse korral lähema perioodi jooksul tšpselt finantsvara või -kohustise bilansilise jätakmaksumuseni. Intressitulu kajastatakse koondkasumiaruandes muu finantstulu all.

f) Välisvaluuta

Kontserni finantsaruanded on koostatud eurodes, mis on ähtlasi ka emaettevõtte arvestusvaluuta.

Tehingud ja saldod

Kontsern võtab kõik välisvaluutas tehtud tehingud arvele välisvaluuta ja arvestusvaluuta Euroopa Keskpanga hetkekursiga kuupäeval, millal tehing tuleb arvele võtta. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse arvestusvaluutasse mõnber aruandekuupäeval kehtiva hetkekursiga.

Rahaliste kirjete arveldamisest või mõnberarvestamisest tekkivad vahed kajastatakse kasumiaruandes. Mitterahalised kirjed, mida mõpdetakse välisvaluutas soetusmaksumuses, konverteeritakse vahetuskursside alusel, mis kehtisid esialgse tehingu kuupäeval.

g) Tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte tulumaksuga mitte ettevõtete teenitud kasumit, vaid dividendidena jaotatud kasumit. Dividendidena jaotatavat kasumit maksustatakse määraga 20/80 netodividendidena väärtuslikust summast. Dividendidelt tasumisele kuuluvat tulumaksu kajastatakse kuluna samal perioodil, mil dividendid väärtuslikult kuulutatakse, sõltumata sellest, millal need tegelikult väärtuslikult makstakse. Maksustamissüsteemi eripära tõttu ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel varade ja kohustiste bilansiliste järelevalvetest ja maksubaaside vahelistest ajutistest erinevustest tulenevaid edasilükkunud tulumaksukohustisi ega -varasid.

Leedus teenitud kasumeid, mida kohaliku maksuseaduse kohaselt on lubatud korrigeerida passivate ja ajutiste erinevustega, maksustatakse tulumaksuga. Leedu ettevõtte tulumaksu kajastatakse kooskõlas Leedu maksuseadusega. Tulumaksu standardmäär on Leedus 15%.

Edasilükkunud tulumaksu arvutatakse bilansi kohustiste meetodil. Edasilükkunud tulumaks näitab varade ja kohustiste tulumaksubaasi ning raamatupidamisväärtuse vaheliste ajutiste erinevuste maksumõju. Edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi määratakse maksumäärade alusel, mis peaksid eeldatavasti kehtima aastatel, millal kõnealused ajutised erinevused lahistuvad, lühikeses aruandekuupäeval kehtivatest või olulises osas kehtivatest tulumaksumääradest.

Edasilükkunud tulumaksuvarasid kajastatakse finantsseisundi aruandes ulatuses, mis vastab tulevikus juhtkonna hinnangul tõenäoliselt teenitavale maksustatavale kasumile, mille suhtes saab maha arvata ajutisi erinevusi kasutada. Kui usutakse, et osa edasilükkunud tulumaksuvaradest ei ole võimalik kasutada, kõnealust osa finantsaruannetes ei kajastata.

h) Raha ja raha ekvivalendid

Rahaks loetakse sularaha ja raha pangakontodel. Raha ekvivalendid on lühiajalised kõrge likviidsusega investeeringud, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu, mille esialgne tühik järele alla kolme kuu ning mille puhul puudub oluline väärtuse muutuse risk.

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse sularaha, panga arvelduskontodel olevaid vahendeid ning pangahoiuseid, mille tühik on kuni 3 kuud.

ritegevuse rahavood on koostatud kaudsel meetodil, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavood on otsemeetodil.

i) Materiaalne põhivara

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Materiaalse põhivara esialgne maksumus koosneb selle ostuhinnast, sh soetuselt tagastamatutest maksudest ning kulutustest, mis on otseselt seotud varaobjekti otstarbekohaseks kasutamiseks vajalikku seisukorda ja asukohta viimisega. Pärast materiaalse põhivara kasutuselevõttu tekkinud kulud, nagu remondi- ja hoolduskulud, kajastatakse ääjuhul koondkasumiaruandes perioodil, mil need on tekkinud.

Kulumit arvutatakse lineaarsel meetodil vara kasuliku eluea jooksul järgmiselt:

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinad ja seadmed	3-10 aastat
Sõidukid	2-5 aastat
Muu materiaalne põhivara	2-5 aastat

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb aksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi

varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Kasulikud eluead, lõppväärtused ja amortisatsioonimeetodid vaadatakse iga aastal, et veenduda, et materiaalsest põhivarast tuleneva majandusliku kasu ajastus poleks oluliselt muutunud. Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui sündmused viitavad sellele, et nende bilansiline väärtus ei pruugi olla kaetav.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse selle määgil vii kui selle kasutusest vii määgist ei prognoosita enam tulevast majanduslikku kasu. Vara kajastamise lõpetamisest tulenevat kasumit vii kahjumit (s.o erinevus määgist saadud netotulu ja vara bilansilise jääkmaksumuse vahel) kajastatakse selle aruandeaasta koondkasumiaruandes, kui vara kajastamine lõpetatakse.

j) Immateriaalne põhivara

Eraldi omandatud immateriaalne põhivara väärtatakse arvele soetusmaksumuses. Immateriaalset vara kajastatakse finantsseisundi aruandes vaid juhul, kui on tõendoline, et immateriaalne vara on kontserni poolt kontrollitav, kontsern saab immateriaalse põhivara objekti kasutamisest tulevikus majanduslikku kasu ja vara maksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Immateriaalse põhivara kasulik eluiga võib olla kas piiratud või piiramatu.

Pärast algset arvele võtmist kajastatakse piiratud elueaga immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulatsioonid kulum ja akumulatsioonid kahjum või väärtuse langusest. Immateriaalse vara kajastamise lõpetamisest tulenevat kasumit vii kahjumit mõõdetakse vara neto määgitulu ja bilansilise maksumuse vahena ning kajastatakse kasumiaruandes vara kajastamise lõpetamisel. Piiratud elueaga immateriaalsete varade väärtuse langust hinnatakse, kui on põhjust arvata, et immateriaalse vara väärtus võib olla langenud.

Piiratud elueaga immateriaalse põhivara kulumit arvutatakse lineaarsel meetodil vara kasuliku eluea jooksul järjestiselt.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)	
Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Litsentsid	3-5 aastat

Piiramatu kasuliku elueaga immateriaalset põhivara ei amortiseerita, kuid selle väärtuse langust kontrollitakse üks kord aastas kas eraldi või raha genereeriva üksuse tasandil. Kasuliku eluea piiramatuks hindamist kontrollitakse üks kord aastas, et teha kindlaks, kas tegemist on endiselt piiramatu kasuliku elueaga varaga. Kui vara ei saa enam pidada piiramatu kasuliku elueaga varaks, klassifitseeritakse see edasiulatuvalt ämber piiratud kasuliku elueaga varaks.

k) Mittefinantsvara väärtuse langus

Igal aruandekuupäeval hindab kontsern, kas eksisteerib tõendeid mittefinantsvara (välja arvatud varud) raamatupidamisväärtuse languse kohta. Juhul kui taolisi tõendeid esineb, hindab kontsern vara kaetavat väärtust. Firmaväärtuse puhul hinnatakse kaetavat väärtust igal aruandekuupäeval. Vara või raha teeniva üksuse kaetav väärtus on kas selle vara või raha teeniva üksuse põhiline väärtus, millest on maha arvatud määgikulud, või kasutusväärtus olenevalt sellest, kumb on suurem. Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulisi tulevasi rahavooge maksueelse diskontomääraga, mis väljendab hetke turuhinnanguid raha ajaväärtuse ja varaga seotud iseloomulike riskide kohta. Vara väärtuse languse testimiseks koondatakse varad väikseimasse varasid hõlmavasse rühma, mis loob oma jätkuva tegevusega rahavoogusid, mis on valdavas osas sõltumatud muude varade või varade rühmade (raha teenivate üksuste) poolt loodavatest rahavoogudest.

Väärtuse languse testimise eesmärgil jagatakse riühenduse kogu omandatud firmaväärtus kontserni nendele raha teenivatele üksustele, mis riühendusest tekkivast sarnasest eeldatavalt kasu saavad. Kui vara või selle raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab vara või raha teeniva üksuse hinnangulise kaetava väärtuse, kajastatakse väärtuse langusest tulenev kahjum. Varade väärtuse

langusest tulenevad kahjumid kajastatakse kasumis või kahjumis. Raha teeniva aksuse väärtuse langusest tulenenud kahjumi kajastamisel vähendatakse esmalt aksusele jagatud firmaväärtuse raamatupidamisväärtust ning seejärel proportsionaalselt aksuse (aksuste rahma) muude varade raamatupidamisväärtust. Firmaväärtuse langust ei tähistata.

Muude varade varasematel perioodidel kajastatud väärtuse langusest tulenenud kahjumite puhul hinnatakse igal aruandekuupäeval, kas eksisteerib tõendeid sellest, et kahjum on vähenenud või seda enam ei eksisteeri. Varem kajastatud vara väärtuse langusest tulenenud kahjum tähistatakse, kui kaetava väärtuse määramisel kasutatud hinnangud on muutunud. Varem kajastatud vara väärtuse langusest tulenenud kahjum tähistatakse ainult ulatuses, mille võrra vara raamatupidamisväärtus ei ületa raamatupidamisväärtust, mis oleks kindlaks määratud (ilma amortisatsioonita), kui vara väärtuse langusest tulenevat kahjumit ei oleks kajastatud.

l) Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostu-, tootmis- ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi.

Varusid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest kumb on madalam.

Iga aruandeperioodi lõpul vaadatakse varude nimekiri kriitiliselt läbi, et identifitseerida varude objektid, mille neto realiseerimisväärtus võib olla langenud madalamale nende soetusmaksumusest. Järgmiste asjaolude esinemisel peab kontserni juhtkond kaaluma vajadust varude alla hindamiseks:

- (a) varude füüsiline inventuur on tuvastanud, et varud on riknenud või nende füüsiline seisund on halvenenud;
- (b) samaste varuobjektide turuhind on langenud;
- (c) teatud varuobjekte pole pikema aja vältel suudetud määra ega kasutada ning eksisteerib kahtlus, kas neid suudetakse realiseerida mõistliku aja vältel.

Materjale ja lõpetamata toodangut hinnatakse alla juhul kui nendest valmistatavate valmistoodete hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimisväärtust. Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele kajastatakse aruandeperioodi kuludena. Juhul kui varem allahinnatud varude neto realiseerimisväärtus hilisematel perioodidel taas tõuseb, tähistatakse varasem allahindlus.

Varude soetusmaksumuse kuludesse kandmisel kasutab kontsern kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit, mille rakendamisel loetakse iga aksiku objekti soetusmaksumuseks perioodi algjärgi soetusmaksumuse ja perioodi jooksul soetatud objektide soetusmaksumuste kaalutud keskmist.

m) Rendid

Kapitalirendiks loetakse renti, mille puhul kontsernile lähevad läbi kõik olulised renditud varaobjekti omandipigusega seotud riskid ja hüved. Algsel kajastamisel võetakse renditud vara arvele summas, mis võrdub kas tema piglase väärtusega või miinimumrendimaksede nädisväärtusega olenevalt sellest, kumb on madalam. Algse kajastamise järel peetakse vara läbi arvestust vastavalt sellele kohaldatavatele arvestuspolümeetetele. - leitud rendite puhul on tegemist kasutusrendiga ning kasutusrendi tingimustel renditud varad ei kajastu kontserni finantsseisundi aruandes.

Määgi-tagasirenditehingud

Määgi-tagasirenditehing sisaldab vara määmist ja sama vara tagasirentimist määgile. Rendimaksed ja määgihind on tavaliselt omavahel seotud, sest need lepitakse kokku läbi tehingu raames. Kui määgi-tagasirenditehingus tagasirent on kapitalirendi tingimustel, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut, mitte kui ostu-määgitehingut, st määratud vara jätk määgi bilanssi ning saadud raha (määgihinna) summas kajastatakse bilansis kapitalirendikohustist. Määgihinna ja rendimaksede

miinimumsumma vahet kajastatakse rendiperioodi jooksul intressikuluna analoogiliselt tavaliste kapitalirendilepingutega.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes vara ja kohustisena renditud vara piglase väärtuse summas. Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustise väändamiseks. Finantskulud kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Kontsern kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt põhivaraga. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lühikes kontsernis sama täpi varade osas rakendatavatest amortiseerimispihmetest. Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

n) Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühiajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi.

Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on aljuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluvas summas.

Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

o) Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Kontsern moodustab eraldisi nende kohustiste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui kontsernil on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustis, eraldise realiseerumine ressursside väljaminekul on tõenäoline (alae 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal bilansipäeval.

Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud näolisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustiste suhtes turul valitsev intressimäär.

Tingimuslikeks kohustisteks klassifitseeritakse need kohustised, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või mille suurus ei saa usaldusväärselt hinnata. Tingimuslike kohustiste alae peetakse arvestust bilansiväliselt.

p) Seotud osapooled

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole alae või olulist mõju (eeldatakse rohkem kui 20% isiku hääleõigusest) teise osapoole juhtidele otsustele. Seotud osapooled on:

- Tomra Holding O- emaettevõtte ja tema omanikud;
- muud Tomra Europe AS kontserni kuuluvad ettevõtted;
- Tomra Holding juhatuse ja nõukogu liikmed, nende lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted;
- olulist mõju omavad eraisikutest omanikud.

q) Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid finantsseisundi aruande kuupäeva, 31. detsembri 2017 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

2.5. Uute IFRS standardite ja IFRIC-i tõlgenduste rakendamine

Seni veel jõustumata standardid, tõlgendused ja olemasolevate standardite muudatused

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused ei kehti 31. detsembril 2017 lõppenud aruandeperioodi kohta ja seetõttu pole neid kehtesoleva aruande koostamisel rakendatud:

IFRS 9 Finantsinstrumendid (2014)

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt mõnede eranditega.

See standard asendab standardi IAS 39 Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine v.a see, et standardi IAS 39 erand, mis puudutab finantsvarade või -kohustiste portfelli intressimäärariskile avatud positsiooni piglase väärtuse riskimaandamist, jääb kehtima ning ettevõtteid võivad valida, millist arvestusmeetodit kasutada – kas rakendada standardi IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata praegu kehtivate standardi IAS 39 nõuete rakendamist kõigi instrumentide riskimaandamise arvestusel.

Kuigi finantsvarade mõõtmisel lubatud mõõtmisalusel – korrigeeritud soetusmaksumus, piglane väärtus läbi muu koondkasumi ja piglane väärtus läbi kasumi või kahjumi – samanevad standardi IAS 39 mõõtmisalusetele, on kriteeriumid, mille alusel finantsvarasid pigesse mõõtmiskategooriasse liigitatakse, oluliselt erinevad.

Finantsvara mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui on täidetud järgmised kaks tingimust:

- ☐ vara hoitakse ajamudelil, mille eesmärk on hoida varasid, et saada neist tulenevaid lepingulisi rahavoogusid;
- ☐ kindlaksmääratud kuupäevadel tulenevad lepingulistest tingimustest rahavood, mis sisaldavad ainult põhiosamakseid ja intressimakseid tasumata põhiosalt.

Lisaks sellele võib kontsern teha selliste omakapitaliinstrumentide puhul, mida ei hoita kauplemiseesmärgil, tagasivõtmatu otsuse kajastada hilisemaid piglase väärtuse muutusi (sh kursikasumeid ja -kahjumeid) muu koondkasumi hulgas. Neid muutusi ei liigitata mingil juhul ämber kasumisse või kahjumisse.

Üiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate vplainstrumentide puhul kajastatakse intressitulu, oodatav krediidikahjum ning kursikasumid ja -kahjumid kasumis või kahjumis sama moodi kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate varade puhul. Muud kasumid ja kahjumid kajastatakse muus koondkasumis või -kahjumis ning liigitatakse ämber kasumisse või kahjumisse kajastamise lõpetamisel.

Standardi IFRS 9 väärtuse languse mudel asendab standardi IAS 39 kehtinud kahjumi mudeli keeldatava krediidikahjumi mudeliga, mis tähendab seda, et enam ei pea enne väärtuse langusest tuleneva allahindluse kajastamist olema toimunud kahjujuhtum.

Standardis IFRS 9 on sätestatud uus äädine riskimaandamisarvestuse mudel, mis seob riskimaandamisarvestuse tihedamalt riskijuhtimisega. Riskimaandamissuhete liigid – piglane väärtus, rahavoog ja netoinvesteering välismaises riigis – jäävad samaks, aga nõutakse täiendavaid otsuseid.

Standardis on sätestatud uued nõuded riskimaandamisarvestuse alustamiseks, jätkamiseks ja lõpetamiseks ning riskimaandamise objektiks olevate instrumentidena on lubatud määratleda teiendavaid riskile avatud positsioone.

Seoses ettevõtte riskijuhtimise ja riskimaandamisega tuleb avalikustada hulgaliselt teiendavat informatsiooni.

Kontserni hinnangul ei mõjuta standard IFRS 9 (2014) oluliselt tema raamatupidamise aruannet. Tulenevalt kontserni äritegevuse olemusest ja talle kuuluvate finantsinstrumentide liikidest kontserni finantsinstrumentide liigitamine ja mõõtmine standardi IFRS 9 rakendumisel ei muutu. Kontserni hinnangul siiski vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid suurenevad ja muutuvad eeldatava krediitkahjumi mudeli rakendusalaselt järelevarade puhul pikivamaks. Kontsern ei ole veel teinud lõpliku otsust standardi IFRS 9 alusel rakendatavate väärtuse languse kajastamise meetodikate kohta.

IFRS 15 KTulu kliendilepingutest

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Uues standardis antakse raamistik, mis asendab senised IFRS standardites antud juhised tulu kajastamiseks. Ettevõtted võtavad kasutusele viieastmelise mudeli, et kindlaks määrata, millal ja millises summas tulu kajastada. Uue mudeli kohaselt tuleb tulu kajastada siis (või sel ajal), kui kontsern annab kliendile äe kontrolli kaupade või teenuste äe ning sellises summas, mida kontsern loodab nende kaupade või teenuste eest saada. Sõltuvalt sellest, kas on teidatud teatud kriteeriumid, kajastatakse tulu:

- aja jooksul ja viisil, mis kajastab ettevõtte tulemusi või
- ajahetkel, kui kontroll kaupade või teenuste äe antakse äe kliendile.

Standardis IFRS 15 kehtestatakse ka põhimõtted, mida ettevõtted peavad järgima kvalitatiivse ja kvantitatiivse informatsiooni avalikustamisel, mis annab raamatupidamise aruande kasutajatele kasuliku teavet klientidega sõlmitud lepingutest tuleneva tulu ja rahavoogude olemuse, suuruse, ajastuse ja ebakindluse kohta.

Tulenevalt kontserni äritegevuse olemusest ja tema poolt teenitava tulu liikidest tulu ajastamine ja mõõtmine standardi IFRS 15 rakendamisel muutub järgnevates aspektides: tulu mõõtmine, tulu jagamine erinevate komponentide vahel ning kliendilepingu sõlmimisega kaasnevate kulude kajastamine. Kontsern ei ole veel lõpetanud standardi IFRS 15 võimaliku mõju hindamist.

IFRS 16 Krendilepingud

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2019 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine, kui kontsern rakendab ka standardit IFRS 15.

IFRS 16 asendab standardi IAS 17 Krendilepingud ja sellega seotud tõlgendused. Standard likvideerib rentnike jaoks praeguse kaht liiki arvestuse mudeli ja nõuab selle asemel, et ettevõtted kajastaksid enamikku rendilepingutest ätse mudeli alusel bilansis, likvideerides kasutus- ja kapitalirendi eristamise.

Standardi IFRS 16 alusel on leping rendileping või sisaldab rendilepingut, kui sellega antakse äe pigus mingi vara kasutamist teatud ajavahemikul tasu eest kontrollida. Selliste lepingute puhul nõuab uus mudel rentnikult kasutuspiguse alusel kasutatava vara ja rendikohustise kajastamist. Kasutuspiguse alusel kasutatavat vara amortiseeritakse ja kohustise pealt arvestatakse intressi. Selle tulemuseks on enamiku rendilepingute jaoks kulumuster, mille puhul suurem osa kulus kajastatakse lepingu alguses, ja seda isegi siis, kui rentnik maksab jätkuvalt iga aastal ähesuguse suurusega renditasusid.

Uus standard kehtestab rentnikele mitmeid piiratud ulatusega erandeid, mille hulka kuuluvad:

- rendilepingud, mille rendiperiood on 12 kuud või lühem ja mis ei sisalda ostuoptsioone ja
- rendilepingud, mille alusvara väärtus on madal (võrreolulised rendilepingud).

Uue standardi esmakordsel rakendamisel on arvatavasti märkimisväärtne mõju konsolideeritud raamatupidamise aruandele, sest see nõuab kontsernil, et see kajastaks oma konsolideeritud finantsseisundi aruandes kasutusrendilepingutega seotud varasid ja kohustisi, mille puhul kontsern on rentnik.

Lisas 12. (Kasutusrent – kontserni kui rentnik) avalikustatud lepingulised kokkulepped jätavad uue standardi rakendusalas. Kontserni ei ole veel analüüsinud uue standardi eeldatavat kvantitatiivset mõju.

Iga-aastased edasiarendused

8. detsembril 2016 avaldati iga-aastased IFRS-i edasiarendused 2014–2016, millega kehtestatakse kaks muudatust kahes standardis ning neist tulenevad muudatused teistes standardites ja tülendustes, mille tõttu muutuvad andmete esitamisel, kajastamisel ja mõõtmisel rakendatavad arvestusmeetodid. Standardi IFRS 12 Avalikustamise nõuded osaluste kohta teistes ettevõtetes – muudatusi kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2017 või hiljem ja standardi IAS 28 Investeeringud sidus- ja ähisettevõttesse – muudatusi kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.)

Kontserni hinnangul ei avalda paljud neist muudatustest kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju ja seega kirjeldame alljärgnevalt vaid mõningaid neist edasiarendustest, mis kontserni hinnangul mõjutavad oluliselt kontserni raamatupidamise aruannet:

IFRS 12 Muudes majandusüksustes olevate osaluste avalikustamine
Muudatus selgitab, et kui ettevõtte osalus mõnes tatar-, ähis- või sidusettevõttes (või mingi osa osalusest ähis- või sidusettevõttes) liigitatakse (või lisatakse määgigruppi, mis on liigitatud määgiks hoitavaks varaks kooskõlas standardiga IFRS 5 Määgiks hoitavad põhivarad ja lõpetatud tegevusvaldkonnad), siis kontserni ei pea avalikustama kokkuvõtlikku finantsinformatsiooni selle tatar-, ähis- või sidusettevõtte kohta.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju, sest kontsernil ei ole tatar-, sidus- ega ähisettevõtteid.

IAS 28 Investeeringud sidus- ja ähisettevõttesse
Muudatus selgitab, et riskikapitali organisatsioon või ähisfond, avatud investeerimisfond või mõni muu sarnane (majandus)üksus võib esmakordsel kajastamisel otsustada, et investeeringuid sidus- või ähisettevõttesse mõõdetakse piglases väärtuses läbi kasumi või kahjumi iga sidus- või ähisettevõtte puhul eraldi.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju, sest kontsernil ei ole sidus- ega ähisettevõtteid.

Muud muudatused

- lejäänud uutel või muudetud standarditel või tülendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontsernile.

3. Riskijuhtimine ja peamiste riskide kirjeldus

Kontserni tegevus on avatud mitmetele finantsriskidele: tururisk, krediidirisk, hinnakujundusrisk ja likviidsusrisk. Kontserni ädine riskijuhtimisprogramm keskendub finantsturgude prognoosimatussele ning ehitab minimeerida selle võimalikku negatiivset mõju kontserni finantstulemustele.

Kontserni mõjutavad tururisk, krediidirisk ja likviidsusrisk.

Krediidirisk

Krediidirisk on finantskahju tekkimise risk, kui klient või finantstehingu partner jätab täitmata oma lepingulised kohustised, mis võib tekkida peamiselt kontserni nõuetest klientide vastu ning rahast ja raha ekvivalentidest. Kontserni raha ja raha ekvivalente hoitakse suuremates finantsasutustes, mille krediitkvaliteedi on kontserni juhtkond hinnanud kõrgeks. Nendega seoses ei ole kontserni pidanud kahju kandma. Kontserni krediidirisk sõltub peamiselt klientide majanduslikust olukorrast ja maksejõutumisest. Kontsernis on kehtestatud krediidipoliitika, mille kohaselt analüüsitakse iga

tagantjõrgi tasuva kliendi makseviimetus enne maksetingimuste ja tarnetingimuste kokkuleppimist individuaalselt. Kontsern maandab oma ostjate vastu olevate nõuetega seotud krediidiriski krediidiriski hindamise ja klientide vastu olevate nõuete saldode pideva jälgimisega. Kliendid, kes ei vasta kontserni kehtivatele krediidiikiblikkuse tingimustele, viivad teha kontserniga tehinguid ainult ettemaksuga.

Kontserni nõudeid ostjate vastu analüüsitakse kord kuus ning kõik potentsiaalsed krediidiikahjumid kajastatakse kohe. Nõue ostja vastu loetakse potentsiaalseks krediidiikahjumiks, kui maksetõhtaega on rohkem kui 60 päeva äetatud. Kõik pigeaegselt tasumata nõuded ostjate vastu kinnitab juhtkond.

Aruandekuupõeva maksimaalset krediidiriski näitab ostjate vastu olevate ja muude nõuete ning sularahasaldode bilansiline jääkvõõrtus.

	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Nõuded ostjate vastu	14	1 268 171	1 817 401
Laenu- ja intressinõuded	14	2 010	88 071
Viitlaekumised	14	605 523	614 948
Raha ja raha ekvivalendid	15	1 908 034	1 732 918
		3 783 738	4 253 338

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda tõhtaegselt tõita oma finantskohustisi. Kontserni likviidsusjuhtimise eesmärgiks on kindlustada võimaluste piires, et kontsernil oleks alati piisav likviidsus oma kohustiste tõhtaegseks tõitimiseks. Likviidsusrisi võitimiseks koostab juhtkond detailseid rahavoogude prognoose ja planeerib hoolikalt investeeringute ajastust.

Arvestades ettevõtte õritegevuse hooajalisusest tingitud rahavoogude dünaamikat on ettevõtte likviidsus aastavahetusel ja esimestel kuudel alati madalam kui äejõõnud aasta jooksul.

Jõõrgmises tabelis on toodud äevaade kontserni finantskohustiste lepingujõõrgsetest tõhtaegadest.

Seisuga	Kohustis	Lisa	Alla		- le	KOKKU
			1 aasta	1-5 aastat	5 aasta	
31.12.2017	Võlad tarnijatele	18	2 023 239	0	0	2 023 239
	Kapitalirent	17	847 964	1 823 471	0	2 671 435
	Saadud laenud		2 702 452	13 432 236	5 924 725	22 059 413
31.12.2016	Võlad tarnijatele	18	1 068 817	0	0	1 068 817
	Kapitalirent	17	625 387	1 339 179	1 507	1 966 074
	Saadud laenud		4 012 411	16 737 727	6 197 978	26 948 116

Tururisk

Intressimõõra risk

Intressimõõra risk on risk, et turu intressimõõrade kõikumine avaldab negatiivset mõju kontserni intressi kandvatele varadele ja kohustistele. Intressimõõrade muutumise mõju tõõõne ulatus sõltub konkreetse intressi kandva vara võõ kohustise lepingutingimustest.

Intressimõõra risk võib tekkida kahel viisil:

- ¿ Kontsern võib olla investeerinud intressi kandvatesse varadesse, mille võõrtus intressimõõra muutudes samuti muutub.
- ¿ Kontserni laenukohustiste võõrtus kõõgub intressimõõrade äõõõise muutumise tõõõtu.

2017. ja 2016. aasta 31. detsembri seisuga olid kontsernil järgmised muutuva intressiga intressikandvad kohustised:

Seisuga	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Kapitalirendikohustis	17	2 671 435	1 966 073
Laen seotud osapolelt	17	19 125 000	23 000 000

Muud intressikandvad kohustised on seotud fikseeritud intressimääraga.

Valuutarisk

Valuutarisk on risk kanda vahetuskursside muutuste tõttu kahjumit. Kontsern tegutseb ka rahvusvaheliselt, kuid ei näe olulist valuutariski, kuna tehinguid teostatakse kontserni arvestusvaluutas, milleks on euro (EUR).

Hinnarisk

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumentide rahavoogude väärtus kõigub muul põhjusel kui muutuste tõttu turuhindades, muutes kontserni avatuks intressimäära riskile või valuutariskile. Hinnarisk mõjutab nii kontserni poolt pakutavate teenuste turutingimustel toimuvaid ostu- ja müügitehinguid kui ka kõnealuste teenuste pakkumiseks hangitavate ressursside ostu.

Ülgased väärtused

Kontserni peamised finantsinstrumendid, mida bilansis väärtuses ei kajastata, koosnevad nüpetest ostjate vastu ja muudest nüpetest, vplgadest tarnijatele ja muudest vplgadest ning laenukohustistest. Ostjate vastu olevate ja muude laenukohustiste nüpete, tarnijatele vplgu oldavate summade ning laenukohustiste bilansiline jääkväärtus on laenukohustiste talle ligilähedane nende bilansile väärtusele. Pikaajaliste laenukohustiste väärtus on 31.12.2017 ja 31.12.2016 seisuga ligilähedane nende bilansilisele väärtusele, kuna turuintressimäärad ei ole peale laenude võtmist oluliselt muutunud.

Pärast arvele võtmist kajastatakse antud laene korrigeeritud soetusmaksumuses efektiivse intressimäära meetodil.

Avalikustatavad kvantitatiivsed andmed bilansi väärtuse mõõtmise hierarhia kohta

	Seisuga	Lisa	Bilansiline väärtus	Kokku	Tase 1	Tase 2	Tase 3
Kohustised, mille bilansi väärtus on aruandes avalikustatud							
Laenukohustised	31.12.2017	17	21 796 435	21 796 435	0	2 671 435	19 125 000
Laenukohustised	31.12.2016	17	24 966 074	24 966 074	0	1 966 073	23 000 000

4. Kontserni struktuur ja kontsernis toimunud muutused

Tomra Holding O- on kontserni emaettevõtte. 31.12.2016 ja 31.12.2017 seisuga olid emaettevõtte all järelevalve all olevad ettevõtted:

Ettevõtte	Asutamise riik	Tegevusala	Osalus	
			31.12.2017	31.12.2016
Tomra Service O-	Eesti	Taarakäitlusteenused	100%	100%
Tomra Systems UAB	Leedu	Taarakäitlusteenused	100%	100%

5. Müügitulu

Müük EL-i riikidesse	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Eesti	3 266 078	2 862 576
Muud EL riigid	8 377 362	8 467 446
Müügitulu kokku	11 643 440	11 330 022
Tegevusala lõikes		
Kaupade müük	730 801	1 830 368
Teenuste osutamine	10 912 639	9 499 654
Müügitulu kokku	11 643 440	11 330 022

6. Kaubad, toore, materjalid ja teenused

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Materjalide kulu	-898 365	-1 858 401
Alltootjate kulu	-1 514 882	-706 037
Kaubad, toore, materjalid ja teenused kokku	-2 413 247	-2 564 438

7. Muud tegevuskulud

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Tööriistad ja -riided	-152 648	-185 223
Kontorirent ja -tarvikud	-78 675	-103 750
Kolmandate isikute teenused	-155 041	-361 078
Muud kulud	-372 344	-425 377
Muud tegevuskulud kokku	-758 708	-1 075 428

8. Tööpukulud

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Palgakulu	-1 496 405	-1 286 112
Sotsiaalmaksud	-477 910	-436 791
Erisoodustuskulud	-13 604	0
Tööpukulud kokku	-1 987 919	-1 722 903
Töötajate keskmine arv	115	102
Töölepingu alusel töötajaid	108	101
Välaigulusliku lepingu alusel teenust osutavaid isikuid	6	0
Juhtimis- või kontrollorgani liikmeid	1	1

9. Tulumaks

	2017	2016
Arvestuslik tulumaks	-150 284	-525 937
Edasiläkkunud tulumaks	-8 890	-28 253
Tulumaksukulu koondkasumiaruandes	-159 174	-554 190
Kasum enne tulumaksustamist		
Maksueelne kasum	815 095	895 099
Mahaarvamatud kulud	11 555	224 359
Edasiläkkunud maksukahjumi kasutamine	0	-512 382
Muud kulud	-7 258	-9 852
Maksueelne tulu	5 404	0
Kokku arvestatud tulumaks	123 719	89 584
Edasiläkkunud tulumaksuvara		
Saldo perioodi alguses	67 589	95 843
Kajastatud koondkasumiaruandes	-8 890	-28 253
Saldo perioodi lõpus	58 699	67 590
Edasiläkkunud tulumaks järenevatel põhjustel:		
Puhkusetasu reserv	40 781	28 837
Muud	362 798	421 762
Kokku maksustamisele kuuluv	403 579	450 599
Edasiläkkunud tulumaks	58 699	67 590

10. Kasutusrent

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Kasutusrendi kulu	-64 517	-153 116

Järenevatel perioodide kasutusrendi maksed mittekatkestatavatest rendilepingutest:

Kasutusrendi tagasimaksed	31.12.2017
Järenevatel aasta jooksul	-64 777
1-5 aastat	-236 382
- le 5 aasta	-89 148

Rendilepingutega ei kaasne olulisi lisatingimusi, mida avalikustada.

11. Immateriaalne pphivara

	Firmaväärtus	Litsentsid	Kokku
Soetusmaksumus			
Seisuga 1. jaanuar 2016	2 545 754	2 185	2 547 939
Seisuga 31. detsember 2016	2 545 754	2 185	2 547 939
Seisuga 31. detsember 2017	2 545 754	2 185	2 547 939
Kulum ja väärtuse langus			
Seisuga 1. jaanuar 2016	0	0	0
Amortisatsioon	0	-728	-728
Seisuga 31. detsember 2016	0	-728	-728
Amortisatsioon	0	-729	-729
Seisuga 31. detsember 2017	0	-1 457	-1 457
Bilansiline jääkväärtus			
Seisuga 1. jaanuar 2016	2 545 754	2 185	2 547 939
Seisuga 31. detsember 2016	2 545 754	1 457	2 547 211
Seisuga 31. detsember 2017	2 545 754	728	2 546 482

Kontsern on viinud läbi firmaväärtuse kaetava väärtuse testi.

Raha genereeriva äksusena on käsitletud Tomra Service O- taarakäitluse põrimudelit (THP).

Kuna THP pakenditagastusalase põritegevuse põol on tegemist põriliiniga, mille väärtus tuleneb tema põpimest genereerida positiivset rahavoogu, on põphjendatud hinnata põritegevuse väärtust sissetulekute meetodil (income approach). Tõõpsemalt on valitud kontsernile suunatud vabade rahavoogude diskonteeritud meetod (free cash flow to the firm ehk FCFF), mille kohaselt hinnatakse kontserni väärtust läbi kontsernile suunatud oodatavate tulevaste rahavoogude nõõdisväärtuse, diskonteerides rahavooge oma- ja põõrkapitali kaalutud keskmise hinnaga (WACC). FCFF meetod põõtab arvesse tulevaste rahavoogude suurust, ajastatust ja riski.

Väärtushinnang

Kontsernile suunatud vabade rahavoogude leidmiseks liidetakse põrikasumile mitterahalised kulud (peamiselt põõhivarade amortisatsioon), ning lahutatakse kontserni tegevuse põõtkumiseks ning kasvamiseks vajalikud investeeringud - neto kõõbekapitali muutus ning põõhivarainvesteeringud.

Prognoosiperioodist kaugemale tulevikku põõõvad rahavood on diskonteeritud tõõnasesse väärtusesse läbi kontserni põõtkuväärtuse (terminal value). Põõtkuväärtuse leidmiseks on kasutatud Gordoni kasvumudelit, lõõhtudes eeldusest, et kontsern on selleks ajaks põõõdnud stabiilsesse faasi ning kontserni põõõimendamata vabad rahavood põõõtkavad edaspidi kasvumist inflatsiooniga põõõrreldavas tempos (ca 2% aastas). Põõtkuväärtus on seejõõrel diskonteeritud Väärtuspõõõva (31.12.2017), kasutades kapitali kaalutud keskmist hinda (WACC-i).

Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetava väärtuseni juhul, kui see on madalam bilansilisest põõõkmaksumusest. Firmaväärtuse kaetava väärtuse testi tulemusena allahindluse vajadust ei tuvastatud.

12. Materiaalne pphivara

	Masinad ja seadmed
Soetusmaksumus	
Seisuga 1. jaanuar 2016	17 834 672
Soetused	9 486 358
Maha kandmised	-43 623
- mberklassifitseerimine	441 630
Seisuga 31. detsember 2016	27 719 037
Soetused	2 886 488
Maha kandmised	-703 592
Saldode korrektuur	-2 861 682
- mberklassifitseerimine	-14 000
Seisuga 31. detsember 2017	27 026 251
Amortisatsioon ja väärtuse langus	
Seisuga 1. jaanuar 2016	-116 349
Amortisatsioon	-3 034 669
Seisuga 31. detsember 2016	-3 151 018
Amortisatsioon	-3 777 085
Maha kandmised	48 882
Saldode korrektuur	2 861 682
Seisuga 31. detsember 2017	-4 017 539
Jääkväärtus	
Seisuga 1. jaanuar 2016	17 718 323
Seisuga 31. detsember 2016	24 568 019
Seisuga 31. detsember 2017	23 008 712

Tingituna varasemate perioodide veast on 2017. aastal korrigeeritud materiaalse pphivara soetusmaksumust ja akumulieeritud kulumit sama summa võrra 2 861 682 eurot, saldode korrektuuril ei ole mõju jääkväärtusele 31.12.2017 seisuga.

13. Varud

	31.12.2017	31.12.2016
Ostetud kaubad määgiks	1 462 578	1 335 922
Varuosad	1 381 331	0
Poleliolev pphivara määgi eesmärgil	55 900	0
Muud varud	25 347	0
Varud kokku	1 462 578	1 335 922

2017. ja 2016. aastal ei ole varudele allahindlusi tehtud.

Varusid 31.12.2016 seisuga ei ole gruppide lõikes välja toodud, sest seda informatsiooni ei ole võimalik mõistliku kulu ja pingutusega avalikustada.

14. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

	31.12.2017	31.12.2016
Nõuded ostjate vastu	1 268 171	1 817 401
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 459	36 403
Muud nõuded	2 010	88 071
Laenud	2 010	48 976
Intressid	0	39 095
Tekkepõhine tulu	605 523	614 948
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded kokku	1 881 163	2 556 823

Ostjate vastu suunatud nõuete aegumise analüüs:

		Tõhtajaks maksmata, kuid väärtus ei ole langenud					
	Kokku	Ei ole tõhtajaks maksmata ja väärtus ei ole langenud	Alla 30 päeva	30-60 päeva	61-90 päeva	91-120 päeva	- le 120 päeva
31.12.2017	1 268 171	587 198	153 342	518 178	8 296	1 157	0
31.12.2016	1 817 401	1 297 198	500 577	-61	0	800	18 887

15. Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2017	31.12.2016
Pangakontod	1 908 034	1 722 971
Sularaha	0	9 947
Raha ja raha ekvivalendid kokku	1 908 034	1 732 918

16. Osakapital

31.12.2017 seisuga oli osakapital 10 000 eurot (31.12.2016: 10 000 eurot) ning koosnes kahest osast. Kõikide väljastatud osade eest on täielikult tasutud.

17. Saadud laenud

		31.12.2017	31.12.2016
Pikaajalised kohustised			
Pikaajalised laenud	19	17 250 000	20 125 000
Kapitalirendi kohustise pikaajaline osa		1 823 471	1 340 686
Pikaajalised kohustised kokku		19 073 471	21 465 686
Lühiajalised kohustised			
Lühiajalised laenud	19	1 875 000	2 875 000
Kapitalirendi kohustise lühiajaline osa		847 964	625 387
Lühiajalised kohustised kokku		2 722 964	3 500 387
Intressikandvad kohustised kokku		21 796 435	24 966 073

Tingimused ja maksegraafikud

	Nominaalne intress	Tähtaeg	Jätkuvitus	
			31.12.2017	31.12.2016
Laen seotud osapoolelt	5%+1a EURIBOR	2024	19 125 000	23 000 000
Kapitalirendi kohustis	1,95%-3,5%+6M EURIBOR	2020-2021	2 671 435	1 966 073
Intressikandvad kohustised kokku			21 796 435	24 966 073

18. Vplad tarnijatele ja muud vplad

		31.12.2017	31.12.2016
Vplad tarnijatele		2 023 239	1 068 817
Vplad töövõtjatele		182 067	126 809
Maksuvplad		186 693	171 297
Muud vplad		78 376	9 086
Intressivplg	19	1 093 545	1 105 237
Deposiidid klientidelt		158 784	125 835
Vplad tarnijatele ja muud vplad kokku, sealhulgas		3 722 704	2 607 081
Lühiajaline		3 581 685	2 481 246
Pikaajaline		141 019	125 835

Real deposiidid klientidelt kajastuvad täisteenuslepinguga klientidelt saadud ettemaksed.

2017. aastal arvestati tekkepõhist intressi 1 158 146 eurot, millest 1 093 545 eurot moodustas intress seotud osapooltelt saadud laenudelt ning 64 601 eurot kapitalirendi kohustistelt (2016. aastal vastavalt 1 136 220 eurot; 1 105 237 eurot ning 30 983 eurot).

19. Tehingud seotud osapooltega

Emaettevõtte nimi ja registrijärgne asukoht	Tomra Europe AS 57,5%, Norra
Vähemusosaniku nimi ja registrijärgne asukoht	Sterotek RVM O- 42,5%, Eesti

	31.12.2017		31.12.2016	
	NPuded	Kohustised	NPuded	Kohustised
Teised samasse kontserni kuuluvad majandusüksused	274 106	22 152 537	0	23 492 702
Tegev- ja kõrge juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	0	1 200	1 557	4 800
Kokku	274 106	22 153 737	1 557	23 497 502

2017	Ostud	Määgid	Laenude tagasimaksed	Intressikulu
Teised samasse kontserni kuuluvad majandusüksused	3 357 407	14 962	0	1 093 545
Tegev- ja kõrge juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	84 815	0	3 875 000	0
Kokku	3 442 222	14 962	3 875 000	1 093 545

2016	Ostud	Määgid	Saadud laenud	Intressikulu
Teised samasse kontserni kuuluvad majandusüksused	6 588 180	0	8 000 000	1 105 237
Tegev- ja kõrge juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	14 400	1 557	0	0
Kokku	6 602 580	1 557	8 000 000	1 105 237

Juhatusel liikme tasud:

2017	2016
119 269	116 928

Kohustised 31.12.2017 seisuga sisaldavad laenu seotud osapoolelt summas 19 125 000 eurot (31.12.2016: 23 000 000 eurot) ning intressikohustist summas 1 093 545 eurot (31.12.2016: 1 105 237).
Vaata ka lisa 17 ja 18.

Ostud 2017. aastal summas 3 357 407 eurot on seotud kaupade soetamisega (2016. aastal: 6 588 180 eurot). Grupisiselt soetatakse peamiselt masinadetaile, mis tihti moodustavad osa arvele võetud põhivara soetusmaksumusest.

Juhatusel liikme tasud on avalikustatud koos kõigi maksudega.

20. Bilansipõhised sündmused

Olulisi bilansipõhiseid sündmusi ei ole olnud.

EMAETTEVÕTTE KONSOLIDEERIMATA FINANTSARUANDED

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu (EL) poolt ning nende põl ei ole tegemist emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetega IAS 27 "Konsolideerimata finantsaruanded" mõistes.

Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tarettevõttesse soetusmaksumuses.

Konsolideerimata finantsseisundi aruanne

Seisuga

	31.12.2017	31.12.2016
VARAD		
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud	1 173 200	1 173 200
Pikaajalised laenuvõlud	0	3 426 000
Põhivara kokku	1 173 200	4 599 200
Käibevara		
Võlud ostjate vastu ja muud võlud	3 593 356	192 862
Raha ja raha ekvivalendid	387 197	929 387
Käibevara kokku	3 980 553	1 122 247
VARAD KOKKU	5 153 753	5 721 448
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED		
OMAKAPITAL		
Osakapital	10 000	10 000
- lekurss	4 175 250	4 175 250
Jäotamata kasum	643 915	-369 120
Aruandeaasta kasum	324 588	1 905 318
OMAKAPITAL KOKKU	5 153 753	5 721 448
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED KOKKU	5 153 753	5 721 448

Konsolideerimata koondkasumiaruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Muud tegevuskulud	-33 721	-14 141
rikasum	-33 721	-14 141
Finantstulud	167 425	1 919 459
Finantskulud	-49	0
Kasum (kahjum) tegevusest	211 169	0
Kasum enne tulumaksu	344 825	1 905 318
Tulumaks	-20 236	0
Puhaskasum	324 589	1 905 318

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2016- 31.12.2016
Rahavood tegevusest		
Puhaskasum	324 589	1 905 318
Korrigeerimine mitterahaliste kirjetega:		
Kasum/kahjum sidusettevõtelt	-211 169	-1 745 413
Muud finantstulud/kulud	-167 425	-174 046
Perioodi tulumaksutulu/-kulu	20 236	0
Rahavood tegevusest kokku	-33 720	-14 141
Rahavood investeerimistegevusest		
Saadud dividendid	211 169	1 745 413
Antud laenud	-100 000	0
Antud laenude tagasimaksed	100 000	0
Saadud intressid	192 929	42
Rahavood investeerimistegevusest kokku	404 098	1 745 455
Rahavood finantseerimistegevusest		
Makstud dividendid	-892 283	-1 145 244
Makstud intress	-49	0
Makstud ettevõtte tulumaks	-20 236	0
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-912 568	-1 145 244
Kokku rahavood	-542 190	586 070
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	929 387	343 317
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-542 190	586 070
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	387 197	929 387

Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

31. detsembril lõppenud majandusaasta kohta

	Osakapital	- lekurs	J aotamata kasum	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2016	10 000	4 175 250	776 124	4 961 374
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	1 905 318	1 905 318
Muu koondkasum	0	0	0	0
Koondkasum kokku	10 000	4 175 250	2 681 442	6 866 692
Dividendid	0	0	-1 145 244	-1 145 244
Seisuga 31. detsember 2016	10 000	4 175 250	1 536 198	5 721 448
Seisuga 1. jaanuar 2017	10 000	4 175 250	1 536 198	5 721 448
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	324 589	324 589
Muu koondkasum	0	0	0	0
Koondkasum kokku	10 000	4 175 250	1 860 787	6 046 037
Dividendid	0	0	-892 283	-892 283
Seisuga 31. detsember 2017	10 000	4 175 250	968 504	5 153 754

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital on järgmine:

	31.12.2017	31.12.2016
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	5 153 753	5 721 448
Täiendavate väärtus emettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes	-1 173 200	-1 173 200
Täiendavate väärtus arvestatuna kapitaliosalise meetodil	1 259 595	478 315
Kokku korrigeeritud konsolideerimata omakapital	5 240 148	5 026 563

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777
Internet www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tomra Holding OÜ osanikele

Arvamus

Oleme auditeerinud Tomra Holding OÜ (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2017, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Meie arvates kajastab lehekülgedel 6 kuni 35 esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt kontserni konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Teostasime oma auditi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meile nende standarditega pandud kohustusi on täiendavalt kirjeldatud käesoleva aruande alalõigus „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas Eesti Vabariigis konsolideeritud raamatupidamise aruande auditile kohalduvate eetikanõuetega ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt neile nõuetele. Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane, et olla aluseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei sisalda konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei esita selle kohta mitte mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meil kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seejuures, kas see lahkeb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või teadmistest, mille auditi käigus omandasime, või kas see näib olevat muul viisil oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme oma töö alusel järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, siis oleme kohustatud sellest asjaolust teavitama. Meil ei ole sellega seoses millestki teavitada.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud, ja sellise sisekontrolli eest, mida juhatus peab vajalikuks, et oleks võimalik koostada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama, kas kontsern suudab oma tegevust jätkata, esitama infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta, kui see on asjakohane, ja kasutama arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kontserni likvideerida või selle tegevuse lõpetada või kui tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni finantsaruandlusprotsessi järelevalve eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise esinemisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) teostatud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Rahvusvaheliste auditeerimise standardite (Eesti) kohase auditi käigus kasutame kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi vältel. Lisaks:

- teeme kindlaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid ja hindame neid, kavandame riskidele vastavad auditiprotseduurid ja teostame neid ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, informatsiooni tahtlikku esitamata jätmist või vääresitust või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi jaoks asjakohasest sisekontrollist, et kavandada antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse raamatupidamishinnangute ja nende kohta avalikustatud informatsiooni põhjendatust;
- teeme järelduse selle kohta, kas arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi kasutamine juhatuse poolt on asjakohane ja kas hangitud auditi tõendusmaterjali põhjal esineb sündmustest või tingimustest tulenevat olulist ebakindlust, mis võib tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni jätkuva tegutsemise suhtes. Kui järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, siis oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud informatsioonile või kui avalikustatud informatsioon on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad kuni vandeauditiitori aruande kuupäevani hangitud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad põhjustada seda, et kontsern ei jätku oma tegevust;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab selle aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglasel viisil;
- hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuse finantsinformatsiooni kohta piisavalt asjakohast tõendusmaterjali, et avaldada arvamust kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Vastutame kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja teostamise eest. Oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Vahetame informatsiooni nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, muuhulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute, kaasa arvatud auditi käigus tuvastatud märkimisväärsete sisekontrolli puuduste kohta.

Tallinn, 17. mai 2018

(allkirjastatud digitaalselt)

Indrek Alliksaar

Vandeauditiitori number 446

KPMG Baltics OÜ
Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17
Narva mnt 5, Tallinn, Harju maakond 10117

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI	FAILI SUURUS
Tomra Holding OÜ konsolideeritud aruanne 2017-final_v3.pdf	936 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.	NIMI	ISIKUKOOD	AEG
1	EERO NÕGENE	37404060328	16.05.2018 14:49:49 +03:00

ALLKIRJA KEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

45688738808102464575511849598980571207

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI VÄLJAANDJA VÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A 08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJA SÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 8C 07 BE 7C 28 EC 2A 7A 25 3C A7 69 19 69 2A D9 1B F6 85 60 04 B0 F0 06 E8 B6 92 A1 C0 07 1A C8

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI	FAILI SUURUS
Tomra Holding OÜ vandeaudiitori aruanne 2017.pdf	72 KB
Tomra Holding OÜ konsolideeritud aruanne 2017.bdoc	913 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.	NIMI	ISIKUKOOD	AEG
1	INDREK ALLIKSAAR	37404020281	17.05.2018 18:43:19 +03:00

ALLKIRJA KEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

92389048765915461657533423879908975271
--

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI VÄLJAANDJA VÖTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015	B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A 08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51
----------------	---

ALLKIRJA SÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 9A F2 7D 05 02 12 B0 20 AA 6B 3F E6 A3 D7 E0 FC 0D 78 FE C9 6E CB 2F 03 E7 3D E7 E3 03 4B 66 21
--

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6684236
Faks	+372 6684233
E-posti aadress	eero@tomra.ee
Veebilehe aadress	www.tomra.com